

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach
ul.11 Listopada 5, 08-109 Przesmyki
tel./fax 25/64-12-387
e-mail: gopsprzesmyki@gazeta.pl*

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W
PRZESMYKACH
ZA 2020 ROK**

*Opracowała:
mgr Bogusława Górka
Kierownik GOPS Przesmyki*

Przesmyki, kwiecień 2021

SPIS TREŚCI

I. Informacje wstępne

1. Podstawy prawne str. 3
2. Zasady funkcjonowania str. 4
3. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej str. 5

II. Wydatki budżetowe realizowane przez GOPS

1. Wykonanie budżetu Ośrodka..... str. 7
2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone) str. 8
3. Realizacja zadań własnych str. 10
4. Realizacja zadań zleconych str. 11

III. Inne zadania realizowane przez GOPS

1. Wsparcie rodziny str. 13
2. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym..... str. 13
3. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego..... str. 14
4. Udzielanie pomocy rzeczowej..... str. 14
5. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywystr. 14

IV. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Zatrudniona kadra..... str. 16
2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji str. 17

V. Kierunki działań oraz potrzeby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w 2021 roku

1. Działania na rzecz rodziny..... str. 17
2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone str. 18

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 1876 ze zm.)

„Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w 2020 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2021 roku.

1. Podstawy prawne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach jest jednostką organizacyjną Gminy Przesmyki. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i administracji rządowej wynikające z obowiązujących przepisów prawa między innymi następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 1876 ze zm.)
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 111 ze zm.);
3. Ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 808 ze zm.)
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 218 ze zm.)
5. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 821 ze zm.)
6. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 1398 ze zm.)
7. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2020r., poz.685)
8. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2020r., poz.1057 ze zm.)
9. Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2019, poz. 2277 ze zm.)
10. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2020, poz. 2050)
11. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 176)

12. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1297)
13. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1348 ze zm.)
14. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 2133 ze zm.)
15. Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 833 ze zm.)
16. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019r., poz. 2407 ze zm.)
17. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020r., poz.1329).
18. Innych ustaw i aktów prawnych niezbędnych do realizacji zadań.

2. Zasady funkcjonowania

1) Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej **jest ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej** (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.) w zakresie której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- udzielanie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, rzeczowej i w formie usług,
- organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo – wychowawczych,
- współpraca i koordynacja działań prowadzonych przez instytucje, organizacje i osoby fizyczne na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy.

2) W oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 111 ze zm.), **ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 808 ze zm.), oraz **ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci** (Dz. U. z 2019r., poz. 2407 ze zm.) prowadzone są postępowania w sprawach:

- przyznania i wypłaty świadczeń wychowawczych,
- przyznania i wypłaty świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami,
- przyznania i wypłaty świadczeń opiekuńczych i rodzicielskich,

- przyznania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dłużników alimentacyjnych.

3. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Pomoc społeczna wspiera osoby potrzebujące: ubogie, zagrożone marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest instytucją zatrudniającą wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania świadcząc bezpośrednie usługi skierowane do konkretnych osób i rodzin. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych polegają na rozpoznaniu potrzeb, diagnozie sytuacji osób potrzebujących i opracowaniu planu pomocy. Aby otrzymać pomoc świadczeniobiorca musi spełnić określone ustawowo kryteria. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej jest uwarunkowane także obowiązkiem współdziałania klienta w rozwiązywaniu jego trudnej sytuacji życiowej. Świadczenia z pomocy społecznej nie mogą stanowić stałego źródła utrzymania, mają natomiast wraz z pracą socjalną, profesjonalnym wsparciem psychologicznym doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osoby i rodziny oraz ich integracji ze środowiskiem, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj. posiadają:

- trudną sytuację życiową
- trudną sytuację finansową

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z wymienionych powodów:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;

- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- 12) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- 13) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 14) alkoholizmu lub narkomanii;
- 15) zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej;
- 16) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 lub ust. 3) które od października 2018 r. wynosi odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej, dochód nie przekraczający kwoty **701 zł.**
- dla osoby w rodzinie, dochód na osobę w rodzinie nie przekraczający kwoty **528 zł.**

Wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją jest podstawą do wydania decyzji administracyjnej, w której określona zostaje forma przyznanej pomocy. W 2020 roku pracownicy socjalni przeprowadzili **144 rodzinnych wywiadów środowiskowych w 62 rodzinach** dotyczących udzielanej pomocy, ponadto **14 wywiadów środowiskowych** w związku z ustaleniem prawa do świadczeń opiekuńczych oraz **7 wywiadów** na zlecenie innych OPS oraz **5 wywiadów alimentacyjnych** tj. podobnie jak w roku ubiegłym.

W 2020 roku z zakresu pomocy społecznej wydano **186 decyzji** administracyjnych dot. udzielanej pomocy finansowej i rzeczowej w tym **4 decyzje** dot. usług opiekuńczych i **8 decyzji** dot. prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Od decyzji administracyjnej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Kierownika tut. Ośrodka. Od decyzji GOPS z zakresu pomocy społecznej w 2020 roku wpłynęło **1 odwołanie**, które SKO utrzymało w mocy.

II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ GOPS**1. Wykonanie budżetu Ośrodka**

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu GOPS na 2020 rok

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre św. z pomocy społecznej	0	4.400	0	4.400
85214	Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze	11.462	6.800	0	18.262
85215	Dodatki mieszkaniowe	880	0	0	880
85216	Zasilki stałe	0	48.884	0	48.884
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	287.147	76.452	0	363.599
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	5.653	0	0	5.653
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	8.351	24.544	0	32.895
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	509	4.579	0	5.088
85501	Świadczenie wychowawcze	0	0	2.758.126	2.758.126
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	0	0	1.237.350	1.237.350
85503	Karta Dużej Rodziny	0	0	171	171
85504	Wspieranie Rodziny	2.080	0	101.370	103.450
85508	Rodziny zastępcze	27.318	0	0	27.318
85513	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre św. rodzinne i zasilki dla opiekunów	0	0	28.561	28.561
	Ogółem	343.400	165.659	4.125.578	4.634.637

Źródło: Dane statystyczne GOPS

W 2020 r. wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosły 4.634.637 zł,

w tym:

1) na zadania zlecone	4.125.578 zł
2) na zadania własne	509.059 zł
a) finansowane z budżetu gminy (środki własne gminy)	343.400 zł
b) dotowane z budżetu państwa (dotacja celowa)	165.659 zł

w tym:

➤ dofinansowanie programu „Posiłki w szkole i w domu”	24544 zł
➤ dofinansowanie zasiłków stałych	48.884 zł
➤ dofinansowanie zasiłków okresowych	6.800 zł
➤ składka za ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	4.400 zł
➤ dofinansowanie kosztów utrzymania ośrodka	76.452 zł

2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach realizuje świadczenia z pomocy społecznej w tym:

- **zadania własne gminy** o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym - finansowane z budżetu państwa /dotacja celowa/ oraz budżetu gminy /środki własne gminy/
- **zadania zlecone gminie** z zakresu administracji rządowej - finansowane z dotacji celowej
- **zadania wynikające z innych rozporządzeń i ustaw.**

Do zadań określonych Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej realizowanych przez GOPS należy m.in.:

W zakresie zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym:

- 1) zapewnienie posiłku, ubrania, schronienia osobom tego pozbawionym,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom, które nie mają dochodu i możliwości

uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,

- 6) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny,
- 7) praca socjalna - rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- 8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- 9) dożywianie dzieci
- 10) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym
- 11) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 12) sporządzanie sprawozdawczości z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 13) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- 14) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W zakresie zadań własnych gmin:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 4) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechnienia ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

W zakresie zadań zleconych gminie m. in.:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy dla potrzebujących,

- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w przypadku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- 4) wypłacanie wynagrodzenia przyznanego przez sąd dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki, oraz dodatkowo:
- 5) ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczenia „dobry start”;
- 6) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 7) wydawanie Kart Dużej Rodziny.

3. Realizacja zadań własnych

W zakresie zadań własnych z pomocy społecznej w 2020r. zrealizowano następujące świadczenia:

1) Zasiłki stałe

przyznano dla **8 osób**, wypłacono **86 świadczeń** na kwotę **- 48.884 zł**
(dotacja 48.884 zł.)

2) W ramach Wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 którego koszt ogółem w 2020r. wyniósł - 32.895 zł

(z tego środki własne 8.351 zł, dotacja 24.544 zł, ok. 10.000 zł mniej niż w roku ubiegłym)
zrealizowano:

- **Posiłki ogółem przyznano dla 68 uczniów w tym dla:**
 - **50 uczniów na podst. decyzji** na kwotę **- 9.464 zł**
 - **18 uczniów na podst. programu osłonowego** na kwotę **- 4.156 zł**
- **Zasiłki celowe na zakup posiłku przyznano dla 45 rodzin, 86 świadczeń** na kwotę **-19.275 zł**

(ok. dwa razy tyle co w roku ubiegłym).

3) Pozostałe zasiłki celowe przyznano 17 rodzinom (32 świadczenia), na kwotę - 9.637 zł w tym:

- ze specjalnych zasiłków celowych skorzystało **8 rodzin, (8 świadczeń)** na kwotę **- 2.060 zł**
- z pozostałych zasiłków celowych skorzystało **9 rodzin (24 świadczenia)** na kwotę **- 7.577 zł**

4) Zasiłki okresowe przyznano dla 9 rodzin (27 świadczeń) na kwotę - 6.813 zł (dotacja 6800 zł);

5) Usługi opiekuńcze przyznano dla 2 osób (287 świadczeń) na kwotę -4.879 zł

6) Dodatek mieszkaniowy przyznano dla 1 rodziny (12 świadczeń) na kwotę - 880 zł

7) Sprawienia pogrzebu ujawnionych szczątków dokonano na kwotę 1.812 zł

Ogółem w ramach zadań własnych z pomocy społecznej na realizację świadczeń wydatkowano - 105.800 zł

Ponadto w ramach zadań własnych opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych dla 8 osób, 86 składek na kwotę - 4.400 zł

4. Realizacja zadań zleconych

W zakresie zadań zleconych gminie w 2020r. zrealizowano następujące świadczenia:

1) Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego opłacono – 20 osobom, 223 składki na kwotę -28.561 zł

2) Składki w ZUS i KRUS na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego opłacono - 19 osobom, 207 składek na kwotę - 48.946 zł

3) Realizacja świadczeń wychowawczych.

Świadczenia wychowawcze przyznano 288 rodzinom (473 dzieciom) 5.502 świadczenia na ogólną kwotę - 2.734.686 zł

W 2020r. w sprawach dot. świadczeń wychowawczych wydano 41 informacji (ze względu na wydłużony okres świadczeniowy).

4) Realizacja świadczeń rodzinnych.

Przyznano świadczenia rodzinne na ogólną kwotę - 1.116.533 zł
w tym:

1. Zasiłki rodzinne

wypłacono **125 rodzinom, 2.397 świadczenia**, na kwotę **- 284.912 zł**

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych,

wypłacono **112 rodzinom 1.593 świadczenia**, na kwotę **- 178.388 zł**

3. Zasiłki rodzinne z dodatkami na podst. art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych „złotówka za złotówkę” wypłacono dla **11 rodzin 370 świadczeń** na kwotę **- 19.931 zł**

4. Zasiłki pielęgnacyjne

wypłacono **69 osobom, 744 świadczenia** na kwotę **- 160.585 zł**

5. Świadczenie pielęgnacyjne

wypłacono **17 rodzinom, 184 świadczenia** na kwotę **- 336.720 zł**

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy

wypłacono **9 rodzinom, 75 świadczeń** na kwotę **- 46.240 zł**

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

wypłacono **23 rodzinom, 24 świadczenia** na kwotę **- 24.000zł**

8. Świadczenie rodzicielskie

wypłacono **11 rodzinom, 70 świadczeń** na kwotę **- 65.757 zł**

W ramach świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna wydano 252 decyzje, w tym 180 decyzji przyznających, 24 decyzji odmownych, 19 uchylających, 27 zmieniających i 2 w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

5) Realizacja Rządowego Programu „Dobry start”.

Świadczenie „Dobry start” wypłacono 205 rodzinom, 327 świadczeń na kwotę - 98.100 zł

6) Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W ramach funduszu alimentacyjnego wypłacono 8 rodzinom (10 os. uprawnionym) 97 świadczeń na kwotę - 38.280 zł

W sprawach dot. funduszu alimentacyjnego wydano 7 decyzji, w tym, 7 przyznających.

Wobec 14 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Przesmyki prowadzono postępowania zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów m.in.:

- przeprowadzano wywiady alimentacyjne i odbierano oświadczenia majątkowe,
- zobowiązywano dłużników do zarejestrowania się w PUP,
- wnioskowano do PUP o potrzebie aktywizacji dłużników,
- prowadzono postępowania w sprawie uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wnioskowano do starosty o zatrzymanie prawa jazdy,
- składano wnioski o ściganie za przestępstwo niepłacenia alimentów,
- współpracowano z organami właściwymi wierzyciela i komornikami,
- prowadzono działania w ramach postępowań egzekucyjnych.

Dłużnicy alimentacyjni zwrócili:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **- 1.130,42 zł**
w tym ustawowe odsetki wyniosły **- 1.130,42 zł**

Ogółem w ramach zadań zleconych na realizację świadczeń wydatkowano kwotę
- 4.065.106 zł

Zwrócono nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za 2020r. na kwotę -1.727,52 zł
Za poprzednie lata w wysokości - 739,84 zł

III. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS

Oprócz wymienionych zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w 2020r realizowane były następujące zadania:

1. Wsparcie rodziny

- **Asystenta rodziny zatrudniano** na umowę zlecenie od stycznia do czerwca 2020r. do pracy z rodzinami bezradnymi w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ze względu na pandemię asystent pracował tylko w okresie I-III 2020r. Zatrudnienie finansowane było ze środków własnych gminy. Koszt zatrudnienia asystenta wyniósł: **2.081 zł.**

Wsparciem asystenta objęto **3 rodziny** niewydolne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych mające na utrzymaniu **6 dzieci**. Asystent towarzyszył rodzinom z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji życiowych związanych z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz związanych z problemami socjalno-bytowymi dotyczącymi prowadzenia gospodarstwa domowego.

- **Pobyt 8 dzieci w rodzinach zastępczych** (6 dzieci w rodz. spokrewnionych i 2 dzieci w niezawodowych) współfinansowano zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020r. poz.821 ze zm.) **na kwotę - 27.318 zł.**
- **Usługi opiekuńcze świadczone dla 2 osób (287 godz.) na kwotę** **4.879 zł.**
(GOPS zatrudniał na umowę zlecenie 2 opiekunów środowiskowych).
- **Kartę Dużej Rodziny w 2020r.** przyznano **dla 17 nowych rodzin wielodzietnych,** łącznie **na koniec 2020r. w Gminie Przesmyki KDR posiadało 117 rodzin wielodzietnych.**
- **Stypendia i zasilki szkolne w 2020r.** wypłacono **dla 35 uczniów** na kwotę **20.898 zł.** tj. dla większej niż w latach wcześniejszych liczby uczniów.

2. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym

Przyznano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla **4 osób nieubezpieczonych (wydano 8 decyzji)**.

3. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego

Pracownicy GOPS nadzorują działania i prowadzą dokumentację działającego przy GOPS **Zespołu Interdyscyplinarnego** pracującego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przesmyki. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 218 ze zm.), Zespół Interdyscyplinarny w Przesmykach został powołany przez Wójta Gminy Przesmyki w dniu 14.08.2012r.

W 2020r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 3 „Niebieskie Karty” dotyczące przemocy w rodzinie, w tym **3 wszczynające procedurę. Kontynuowano 6 procedur** z poprzednich lat. W ramach współpracy instytucji wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego **działaniami dotyczącymi przeciwdziałaniu przemocy zostało objętych 9 rodzin, w 3 rodzinach zakończono procedurę „NK”**.

4. Udzielanie pomocy rzeczowej

- **Udzielono pomoc rzeczową 6 rodzinom** w postaci używanej odzieży i obuwia, sprzętu AGD, wyposażenia mieszkań, mebli, pościeli itp. (**6 razy**). Ośrodek prowadzi przez cały rok zbiórkę obuwia i odzieży używanej oraz mebli i innych sprzętów gosp. domowego, które następnie przekazywane są rodzinom potrzebującym takiej pomocy.
- **2 osobom** znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej użyczono w okresie zimowym **butlę gazową**.
- **6 rodzinom** stałych podopiecznych w grudniu 2020r. udzielono pomoc rzeczową w postaci paczek żywnościowych na święta w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”
- **14 dzieci z 8 rodzin** z problemem alkoholowym - obdarowano paczkami ze słodyczami zakupionymi ze środków GKRPA w ramach działania „Mikołaj dla każdego”.

5. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywy

- **Świadczone pracę socjalną**, osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i objęci nią byli praktycznie wszyscy klienci ośrodka. **W 2020 roku** z pomocy w

postaci pracy socjalnej skorzystało **90 rodzin (236 osób)**, pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej objęto **33 rodziny (76 osób)**. Praca socjalna polegała przede wszystkim na wspieraniu osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Profesjonalne wsparcie może prowadzić w efekcie do całkowitego usamodzielnienia się finansowego lub emocjonalnego, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej na dłuższy okres czasu lub nawet na zawsze. Działania profilaktyczne w postaci pracy socjalnej przekładają się również bezpośrednio na zmniejszenie wydatków z budżetu gminy na pomoc społeczną.

Świadczenie pracy socjalnej polegało głównie na:

- Udzielaniu stosownych porad i zachęcaniu do współpracy w rozwiązywaniu problemów
- Kierowaniu i umożliwieniu kontaktu podopiecznych z właściwą instytucją – poradnią, (np. Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, poradnia psychologiczna, poradnia odwykowa, poradnia zdrowia psychicznego, sąd, policja itp.)
- Współpracy z instytucjami takimi jak: PUP, ZOL, PCPR, KRUS, ZUS, Kościół, policja, szpitale oraz pedagogiem szkolnym, lekarzem rodzinnym, kuratorami sądowymi itp.
- Pomocy interwencyjnej w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, także w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”.
- Pomoc w redagowaniu pism do właściwych instytucji typu sąd, prokuratura.

➤ **Kompletowanie dokumentacji i pomoc w umieszczeniu w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym ;**

➤ **Organizacja wypoczynku letniego i zimowego** dla dzieci z rodzin ubezpieczonych w KRUS. Wytypowano i zgromadzono niezbędną dokumentację konieczną do wyjazdu 20 dzieci w okresie wakacyjnym na kolonie w Białym Dunajcu;

➤ **Wydawanie skierowań** do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z FEAD - **(wydano 5 skierowań dla 5 rodzin/10 osób)**.

➤ **Sporządzanie wywiadów środowiskowych i alimentacyjnych** w miejscu zamieszkania wskazanej osoby w ramach współpracy dla potrzeb innych instytucji takich jak: domy pomocy społecznej, szpitale, sądy, PCPR, Ośrodki Adopcyjne i innych Ośrodków Pomocy Społecznej, **(13 szt.)**.

➤ **Uczestnictwo Kierownika GOPS w Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, udział w posiedzeniach komisji, gdzie rozpatrywane są wnioski osób uzależnionych i stosujących przemoc wobec osób najbliższych. W roku 2020 został skierowany **1 wniosek** o badanie przez biegłe sądowe dot. przymusowego leczenia odwykowego. Ze środków GKRPA udzielono pomocy w postaci dofinansowania działań profilaktycznych i porad prawnych w zespole Szkół w Przesmykach i Łysowie.

➤ **Działanie przy GOPS w 2020r. punktu konsultacyjnego** w ramach którego zatrudniony ze środków GKRPA psycholog 2 razy w miesiącu prowadził porady psychologiczne i konsultacje indywidualne. (Skorzystało 9 rodz./17 osób) Osoby potrzebujące wsparcia w postaci porad prawnych i psychologicznych kierowane były również do punktów prowadzonych przez PCPR, „Caritas” lub Instytut Kofoeda w Siedlcach.

IV. KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zatrudniona kadra

Zatrudnienie kadr w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 24 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.) , oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2018r., poz. 936 ze zm.) a także Regulamin wynagradzania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w 2020 roku stanowił miejsce pracy dla 7 osób (5,65 etatu) pracujących na stanowiskach:

- kierownik (1 etat),
- starszy pracownik socjalny (1 etat);
- pracownik socjalny (1 etat),
- główny księgowy (0,75 etatu), inspektor d.s. świadczeń (0,25 etatu);
- referent d.s. świadczeń (1 etat);
- sprzątaczką (0,15 etatu);
- robotnik gosp. (0,50 etatu).

W 2020 roku w GOPS zatrudniony był asystent rodziny na umowę zlecenie (równoważne z 1/4 etatu od 13.01. do 30.06.2020r., w związku z pandemią realizacja I-III), oraz 2 opiekunów realizujących usługi opiekuńcze dla 2 osób (287 godz.), nie zatrudniano osób w ramach stażu i robót publicznych.

2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji

Zgodnie z wymaganiami postawionymi w ustawach wszyscy pracownicy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Przesmykach posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu. Wymóg ustawicznego podnoszenia kwalifikacji realizują poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Wydział Polityki Społecznej MUW i inne instytucje. W 2020r. ze względu na pandemię pracownicy GOPS uczestniczyli jedynie w zdalnych szkoleniach i naradach podnoszących kompetencje. Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji jest niezbędne w związku ze zmianami następującymi w obszarze pomocy społecznej, zwiększającym się zakresem zadań, oraz kierowaniem pomocy do nowych grup społecznych. Zmiany te wymuszają konieczność doskonalenia zawodowego zatrudnionych pracowników i przygotowanie ich do pracy w nowych, zmienionych rolach. Ustawa o pomocy społecznej nakłada konieczność przemodelowania działań rozszerzając zakres pracy socjalnej, promuje kierunek przejścia, od modelu nastawionego na wsparcie materialne, do modelu nastawionego na wzmacnianie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów. W związku z powyższym wskazane byłoby uzyskanie przez pracowników socjalnych specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Wymagania ustawowe względem wykształcenia spełnia kierownik ośrodka jak również główna księgowa.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W 2021 ROKU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w wyniku rozeznania środowiskowego planuje w roku 2021 wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, która aktualnie wynosi **4.626.656 zł.** na podjęcie między innymi następujących działań:

1. Działania na rzecz rodziny:

- pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych środków i możliwości,
- zapobieganie problemom i powstawaniu trudnych sytuacji w rodzinach,
- informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,
- świadczenie pracy socjalnej planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym zabezpieczenie środków na opłacenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz zatrudnienie asystenta rodziny),
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- realizacja zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy „Za życiem”.

2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone

- pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- realizacja finansowa zleconych zadań m.in. świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich i opiekuńczych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych i świadczenia „dobry start”.
- ustalanie prawa do dodatku mieszkaniowego, energetycznego i świadczenia dla opiekuna prawnego.
- prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,
- zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
- zorganizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych w domach podopiecznych,
- aktywizacja społeczna i poradnictwo zawodowe.

Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przesmykach są zgodne z obowiązującymi przepisami, zapisami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przesmyki, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

Za współpracę z Ośrodkiem serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom wspierającym naszą pracę i starającym się wspólnie z nami działać w celu rozwiązania problemów osób i rodzin, mieszkańców naszej wspólnoty gminnej.